Stockholms universitet

Datum 2024-11-25

Studiehandledning

Verksamhetsförlagd utbildning III (15 hp)

Kurskod YP22LÄ

VT 2025

Kursansvarig inriktning ALLMÄN: Eva Eliasson

Kursansvarig inriktning VÅRD: Mikael Persson

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet	Besöksadress:	Telefon: 08-16 20 00 (vxl)
Institutionen för pedagogik och didaktik	Frescativägen 54	
106 91 Stockholm	www.edu.su.se	

Inledning

VFU III omfattar 50 arbetsdagar, men eftersom vissa skriftliga inlämningsuppgifter ska skickas in är det 47 dagar som ska läggas ut på din VFU-skola. Dina dagar läggs ut under hela terminen.

Under den avslutande VFU-perioden är intentionen att du mer självständigt ska gå in i lärarrollen och ta ett utökat ansvar för planering, genomförande, bedömning och utvärdering av kurser/kursmoment. Det är därför viktigt att du tidigt gör upp en handlingsplan för VFU:n tillsammans med handledaren. Handlingsplanen kan t ex innehålla planerade lektioner/kurser som du ska ansvara för, uppgifter du ska utforma och bedöma, handledningssamtal, APL-besök etc. När du träffar din handledare ska du se till att handledaren får aktuell information om kursen och om ersättning. När handledaren får tillträde till din VFU-portfölj finns de flesta dokument där. Hänvisa också till SU:s hemsida där det finns mycket information om VFU.

I kursen ingår ett trepartssamtal. Vi kommer då också att besöka ett lektionstillfälle som du håller i före trepartssamtalet. Om du gör din VFU utanför Stockholmsområdet kommer lektionsbesöket och trepartssamtalet att ske via digital närvaro via Zoom. Eftersom ingen inspelning kommer att göras behövs inte elevernas samtycke. Tanken är att besöket ska ske i mitten av din praktikperiod. Därför behöver du höra av dig så snart som möjligt, till den universitetslärare som ska delta i trepartssamtalet om förslag på tider. Du får här agera länk mellan universitetet och skolan och får rådgöra med handledaren om lämplig tidpunkt för besöket. Precis som tidigare måste din handledare och universitetsläraren få tillgång till din självvärdering senast dagen före samtalet.

VFU portföljen

I VFU kurser används VFU portföljen som är en digital plattform som också använts vid tidigare VFU kurser i programmet. När VFU:n är avslutad fyller handledaren i en VFU-rapport digitalt. Denna finns i din VFU-portfölj. För att handledaren ska kunna fylla i VFU-rapporten måste du bjuda in handledaren, och handledaren måste sedan skapa ett EduID konto (se guide i Serviceportalen på SU:s hemsida). Tänk också på att du måste ”tilldela” VFU-rapporten till handledaren. I VFU-rapporten ska det tydligt framgå hur många dagar du varit på VFU-platsen och om de förväntade studieresultaten uppnåtts. Om du behöver support för att hantera portföljen som att lägga till handledare eller liknande, kontakta portfoljvfu@su.se. Bedömningen som ges på kursen är väl godkänd, godkänd eller underkänd. För ett godkänt betyg ska alla förväntade studieresultat ha uppnåtts. Det är viktigt att vi på universitetet får rapporten, vilket krävs för att du ska bli godkänd på kursen.

Kontaktuppgifter

Kursansvarig lärare för er som går ALLMÄN-inriktning är Janne Kontio som nås enklast via e-post: eva.eliasson@edu.su.se eller på telefon: 08-120 765 16

Kursansvarig lärare för er som går VÅRD-inriktning är Mikael Persson som nås enklast via e-post: mikael.persson@edu.su.se eller på telefon: 08-16 37 19

Utbildningsadmininstratör är Emma Kollberg som nås via epost yrkeslarare@edu.su.se

Kursens upplägg och innehåll

Kursen genomförs som distansstudier på halvfart. Distansformen på kursen innebär att inga fysiska sammankomster äger rum utöver lektionsbesök och trepartssamtal som kan ske fysiskt eller på distans beroende på yttre förutsättningar. Inlägg och reflekterande diskussioner sker via inlämning i VFU-portföljen. Däremot sker en frivillig introduktionsträff för att introducera kursen där både du och din handledare är inbjudna.

TID	UPPGIFT
Onsdag 22 januari 9.00-10.00	Frivillig introduktionsträff studenter och handledare https://stockholmuniversity.zoom.us/j/66358482507
Mån 27 januari 15.00 – 17.00	Obligatoriskt seminarium om Hållbarhet i Yrkesundervisning via zoom. Förberedelsuppgift: Se en inspelad föreläsning som distribueras via portföljen.
januari	Handlingsplan läggs in i VFU-portföljen
januari - juni	Loggbok skrivs fem ggr utspritt under perioden
januari - juni	Uppgift 5. Självvärdering (senast dagen innan trepartsbesöket)
2 mars	Uppgift 1. Användning av digitala redskap.
4 april	Uppgift 2. Hållbarhet i yrkesundervisning
1 maj	Uppgift 3. Att motverka diskriminering och främja jämställdhet.
9 juni	Uppgift 4. Min pedagogiska grundsyn.

Handlingsplan

I din VFU-portfölj finns en flik ”Handlingsplan”. Den viktigaste funktionen med handlingsplanen är att skapa samtal med handledaren om olika förväntningar samt att artikulera dessa förväntningar gemensamt. Här lägger du in en kort beskrivning av hur du och din handledare har lagt upp din VFU. Vilka dagar ska du vara där, vilka kurser ska du delta i/ansvara för, vilka undervisningstillfällen ska du hålla i, särskilda aktiviteter som du ska

delta vid (t ex personalmöte), när ska handledningssamtal ske, auskultering, bedömning av kurser, feedback till elever etc. Planera så att du får möjlighet att visa dina förmågor i relation till alla förväntade studieresultat. Tänk också på att följa upp det du definierade som dina utvecklingsområden i din självvärdering från den förra VFU-kursen. Handlingsplanen läggs upp i portföljen i januari eller så snart du planerat tillsammans med din handledare.

Loggbok

Att skriva i loggboken i VFU-portföljen ingår som ett kurskrav. Du behöver inte skriva långa inlägg men du måste skriva reflektioner som har att göra med din VFU vid minst fem tillfällen. Skriv om en avgränsad situation/händelse som fångar din uppmärksamhet. Beskriv inledningsvis situationen på ett objektivt sätt; vad det var som hände och vilka som var inblandade. När du sedan ska reflektera över situationen kan du t ex ställa frågor som: - Varför valde du just denna situation? - Vilka frågor/tankar/känslor väckte situationen hos dig? - Hur tror du att de olika inblandade upplevde situationen? - Hur kan situationen förstås utifrån ämnesinnehåll, undervisningsformer, läromedel, kunskapskriterier etc. - Finns alternativa sätt att agera som lärare i situationen? Uppgiften kan också göras helt eller delvis muntligt genom att du laddar upp ljudfiler där du reflekterat utifrån uppgiftsbeskrivningen.

Examinationsuppgifter

Alla uppgifter ska lämnas in i VFU-portföljen samt måste genomföras och bli godkända för ett godkänt kursbetyg.

Uppgift 1 - Användning av digitalt verktyg

Uppgiften syftar till att uppfylla lärandemålet:

- självständigt och utifrån yrkesdidaktiska kunskaper använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten

Beskriv hur du har använt minst ett digitalt verktyg på ett sätt som inte redan är en naturlig del av verksamheten. Leta gärna efter nya digitala hjälpmedel att pröva. Beskriv vad du gjort och utifrån vilket didaktiskt syfte. Gör en egen utvärdering och beskriv vad lärare/handledare samt elever ansåg om arbetsformen. På vilket sätt anser du att arbetsformen bidrog till lärande? Skriv ca 1 A4 och lägg in under rätt flik i VFU-portföljen **senast 2 mars.**

Uppgift 2 – Hållbar utveckling i yrkesundervisning

Uppgiften syftar till att uppfylla lärandemålet:

- undervisa för hållbar utveckling där ekologiska, ekonomiska och sociala perspektiv behandlas integrerat för att främja att eleverna intar hållbarhetsperspektiv i yrkeslivet

Bakgrunden till uppgiften är att FN:s medlemsländer september 2015 enades om att anta Agenda 2030 som innehåller 17 globala mål och 169 delmål för långsiktig hållbar social, ekonomisk och ekologisk utveckling. I delmål 4.7 anges att alla studerande ska få de kunskaper och färdigheter som behövs för att främja hållbar utveckling. Att lära sig att inta ett hållbarhetsperspektiv innebär att eleverna lär sig att se samband mellan sin blivande yrkesroll och Agenda 2030 och de 17 globala målen för hållbar utveckling, där det centrala perspektivet är att hållbar utveckling består av tre odelbara system som påverkar varandra.

Genomför uppgiften i samband med något kursmoment som kan fördjupas med hjälp av ett hållbarhetsperspektiv. Strukturera din redovisning genom att 1) ge exempel på hur branschen beskriver hållbar utveckling och vad som står i yrkesprogrammets examensmål och läro- och kursplaner, 2) Utgå från någon av dessa delar och beskriv undervisnings-momentet, 3) reflektera över didaktiska utmaningar och reflektera om tänkbara lösningar och 4) ge förslag på hur yrkesämnet kan samverka med gymnasiegemensamma ämnen om att lära eleverna att främja hållbar utveckling. Skriv ca 1 A4 och lägg in under rätt flik i VFU portföljen **senast 4 april**. Du kan med fördel bifoga bilagor såsom tavelanteckningar, powerpoint etcetera.

Uppgift 3 – Att motverka diskriminering och främja jämställdhet

Uppgiften syftar till att uppfylla lärandemålen:

- självständigt och i olika situationer bemöta elever på ett inkännande och respektfullt sätt i enlighet med skolans värdegrund samt kommunicera och förankra skolans värdegrund till elever, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna
- under handledning använda beprövade strategier för att motverka diskriminering eller annan kränkande behandling av elever, samt främja jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv enligt skolans värdegrund

Du ska redogöra för hur strategier som syftar till att motverka diskriminering samt främja jämställdhet och ett demokratiskt förhållningssätt har använts i undervisningen. Tänk på att jämställdhetsaspekten betyder att du på något sätt också måste beröra kön/genus. Hämta inspiration på nätet och i böcker. Blicka också tillbaka till kurslitteraturen i kursen Sociala Relationer i Yrkesutbildning. Försök att skapa diskussion och aktivitet runt frågorna i gruppen och använd dig av elevaktiva arbetssätt. Beskriv vad du gjort, hur det gick, om det fanns problematiska områden, resonemang som var svåra att bemöta. Ge också förslag på hur man kan arbeta vidare för att främja jämställdhet. Skriv ca 1 - 2 A4 och lägg in under rätt flik i VFU-portföljen **senast 1 maj**.

Uppgift 4 – Min pedagogiska grundsyn

Uppgiften syftar till att uppfylla lärandemålet:

- formulera sin egen pedagogiska grundsyn mot bakgrund av egna undervisningsexempel, värderingar, yrkesetik och ett urval av teorier och vetenskapliga perspektiv, i syfte att utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Skriv en text som ska vara något av en ”programförklaring” för ditt kommande lärararbete. Hur vill du arbeta för att främja lärande? Vilka teorier/perspektiv har du tagit till dig som du vill bygga din undervisning på? Vilken forskning har inspirerat dig? Vilka värderingar/etiska riktlinjer anser du vara viktiga? Vilka arbetssätt/arbetsformer har du upplevt som positiva? I din text måste du ge exempel från din egen undervisning. Du måste också relatera till litteratur från utbildningen och ha med minst fem olika titlar (men gärna flera referenser till varje titel). Skriv minst 2 A4 och lägg in under rätt flik i VFU-portföljen **senast 9 juni**.

Uppgift 5 – Självvärdering

I din självvärdering ska du först och främst uppfylla lärandemålet:

- utifrån gjorda erfarenheter och kursens förväntade studieresultat beskriva, bedöma och ge exempel på egna styrkor och utvecklingsområden inför sitt kommande pedagogiska arbete

I självvärderingen ska du utgå från kursens förväntade studieresultat och dina egna mål och beskriva konkreta situationer där du tycker att du visat att du uppfyller målen. Beskriv också upplevda styrkor och svagheter samt erfarenheter som gjort att du utvecklats som lärare. Du ska även skriva några rader om hur du ser på din yrkesutveckling som färdig lärare. Hur vill du gå vidare i din professionsutveckling inom den närmsta framtiden? Beskriv hur du ser på ditt behov av kompetensutveckling inom de närmaste åren när det gäller pedagogiska kunskaper samt kunskaper i yrkesämnena. Texten ska vara minst 2 A4-sidor.

Självvärderingen läggs in under rätt flik i VFU-portföljen men måste också förmedlas via mail till den lärare som ska delta vid trepartssamtalet, samt till handledaren. Självvärderingen läggs in/skickas dagen innan trepartssamtalet ska äga rum.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- i kommunikation med elever anpassa sitt lyssnande, talande och skrivande till olika elevers förutsättningar och anpassa sin undervisning till elevers olika behov av särskilt stöd
- självständigt och i olika situationer bemöta elever på ett inkännande och respektfullt sätt i enlighet med skolans värdegrund samt kommunicera och förankra skolans

värdegrund till elever, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna
- i samråd med andra självständigt skriva och motivera en längre ämnesplanering med tydliga mål som är relaterade till yrkesdidaktiska kunskaper och relevanta nationella styrdokument samt genomföra och tillsammans med andra utvärdera moment i planeringen mot målen
- självständigt och ansvarsfullt leda och utveckla undervisning utifrån adekvata yrkes-, yrkesdidaktiska och didaktiska kunskaper
- självständigt och utifrån yrkesdidaktiska kunskaper använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten
- självständigt, och med hjälp av kunskaper om betyg och bedömning, dokumentera, analysera och bedöma elevers lärande, samt konstruktivt kommunicera bedömningen till eleverna
- i samråd med handledare orientera sig om hur man med ett för sammanhanget adekvat och funktionellt språkbruk skriftligt eller muntligt kommunicerar med vårdnadshavare i grupp eller enskilt om elevers lärande och utveckling
- under handledning använda beprövade strategier för att motverka diskriminering eller annan kränkande behandling av elever, samt främja jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv enligt skolans värdegrund
- undervisa för hållbar utveckling där ekologiska, ekonomiska och sociala perspektiv behandlas integrerat för att främja att eleverna intar hållbarhetsperspektiv i yrkeslivet
- utifrån gjorda erfarenheter och kursens förväntade studieresultat beskriva, bedöma och ge exempel på egna styrkor och utvecklingsområden inför sitt kommande pedagogiska arbete
- formulera sin egen pedagogiska grundsyn mot bakgrund av egna undervisningsexempel, värderingar, yrkesetik och ett urval av teorier och vetenskapliga perspektiv, i syfte att utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet

Examination och betygsättning

Betyg i kursen sätts av kursansvarig lärare utifrån de underlag som presenteras i kursen. Underlagen utgörs av studentuppgifter som genomförts och presenterats i VFU portföljen av studenten, lektionsbesök, trepartssamtal samt i synnerhet av handledarens så kallade VFU rapport där handledaren lämnar sin bedömning om studenten utifrån de mål som finns i kursen. Betyget sätts först efter avslutad VFU period.

Vid ett eventuellt underkännande av en VFU kurs kallas studenten till ett samtal med kursansvarig lärare, VFU-studierektor och ibland studievägledare. Du har som student också möjlighet att kontakta Stockholms Universitetskår för att få stöd av kårens studentombud. Ett protokoll och en individuell handlingsplan upprättas. Du får möjlighet att göra om din VFU kurs en gång till, men inte fler.

Stockholms universitetet är en statlig myndighet och omfattas av principen om allmänna handlingars offentlighet. Skriv därför inga känsliga personuppgifter i dina inlämningar och tänk på att avidentifiera personer och organisationer i texterna du lämnar in. Alla inlämningar via lärplattformen Athena får inte innehålla namn eller personnummer (undantaget examensarbeten)

Som student är det viktigt att du känner till vilka riktlinjer som gäller vid tentamen vid Stockholms universitet. Universitetet har en central informationssida som innehåller regler för salstentamen, information om IT-system och annat som är aktuellt vid tentamensskrivning. Klicka på länken för att ta del av informationen.

Plagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, så kallade självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer.

Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras eller AI-genererad text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets

regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Betygskriterier

Kursbetyget ges enligt betygsskalan U-G-VG och utgörs av en sammanvägning av resultatet på examinationerna inom kursen: VFU-handledarens skriftliga omdöme i VFU-rapporten samt dokumentation i VFU-portföljen. För ett godkänt resultat ska även trepartssamtal och lektionsbesök ha genomförts.

VG

Utöver kriterierna för betyget G

- kommunicerar studenten med säkerhet och lyhördhet med elever och personal genom att lyssna och ge återkoppling som är anpassad efter elevens särskilda behov.
- leder studenten undervisning och utveckling av undervisning med säkerhet utifrån goda yrkes-, yrkesdidaktiska och didaktiska kunskaper och visar hög grad av självständighet och säkerhet i planering och genomförande av undervisning
- visar studenten stor medvetenhet om de didaktiska valens betydelse genom att föra ett resonemang med handledaren om dessa val
- visar studenten mycket goda och fördjupade kunskaper om betyg och bedömning och mycket goda färdigheter i och förståelse för de olika delarna av bedömningsprocessen
- visar studenten lyhördhet för elevers behov och utveckling och självständighet i skapandet av förutsättningar för elever att utvärdera och bedöma sitt eget lärande
- visar studenten i skriftliga inlämningsuppgifter utifrån angivna direktiv ett fördjupat och reflektivt förhållningssätt till läraryrket och egen undervisning

Samtliga dessa kriterier ska vara uppfyllda för betyget VG.

G

Studenten uppfyller samtliga förväntade studieresultat.

U

Studenten brister helt eller delvis i något av de förväntade studieresultaten.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut.

Obligatorisk kurslitteratur

Aktuell litteraturlista görs även tillgänglig på kursens hemsida https://www.su.se/utbildning senast två månader innan kursstart.

Referenslitteratur/Valbar litteratur

I kursen ingår enbart valbar litteratur som använts under tidigare kurser i programmet. Litteraturen används med fördel som stöd i undervisningen i allmänhet och i synnerhet inför att formulera examinationsuppgift 4, ”Min pedagogiska grundsyn” som kräver referens till minst fem titlar från tidigare kurslitteratur.

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie-och språkverkstaden

Vid Studie-och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie-och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få riktat pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om riktat pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4ttning

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet.

Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-postadressen studievagledare@edu.su.se. Observera att vid eventuella omtentor behöver du kontakta studievägledningen på nytt. Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.